

15.7.2022

EOAK/2635/2022

Ratkaisija: Oikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Esittelijäneuvos Kaija Tanttinen-Laakkonen

LÄÄKÄRIHELIKOPTERITUKIKOHDAN SIJAINTI KAAKKOIS-SUOMESSA

1 KANTELU

Lappeenrannan kaupunginsihteeri toimitti oikeusasiamiehelle Lappeenrannan kaupunginhallituksen 19.4.2022 tekemän päätöksen, joka sisälsi kantelun lääkärihelikopteritukikohdan sijoittamisesta Kouvolan Uttiin. Kaupunginhallituksen mukaan hallituksen sote-ministerityöryhmän 17.3.2022 tekemä päätös lääkärihelikopteritukikohdan sijoittamisesta Uttiin on erityisesti palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden näkökulmasta erityisen ongelmallinen Kaakkois-Suomen väestölle.

Kaupunginhallitus esitti kantelussaan seuraavat perusteet lääkärihelikopteritukikohdan sijoittamiseksi Lappeenrantaan.

”Lappeenrannassa sijaitsee Kaakkois-Suomen ainoa laajan päivystyksen sairaala, Etelä-Karjalan keskussairaala, jossa on lääkärihelikopteritoimintaa varten tarvittava ensihoidon ja erikoisalojen henkilöstö sekä laajat erikoislääkäripalvelut. Tämän ohella sairaalan resursseilla ja olemassa olevilla tukipalveluilla (mm. välinehuolto, koulutus, lääkehuolto) on saavutettavissa merkittäviä synergiahyötyjä. Sairaala sijaitsee myös varsin lähellä Lappeenrannan lentokenttää.

Saavuttavuusnäkökulmasta Lappeenranta on huomattavasti Kouvolan Uttia parempi vaihtoehto tukikohdan sijaintipaikaksi; Lappeenrannan lääkärihelikopterin toimintasäde kattaisi Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson maakunnat sekä merkittävän osan Etelä-Savosta. Huomionarvoista on, että Lappeenrannasta operoituna kopterin toiminta ylittäisi muun muassa laajoille maakuntien reuna-alueille ja vaikeakulkuisille Saimaan saaristoalueille, joissa ensihoitopalvelujen tavoitavuudessa on maantieteellisten syiden vuoksi tällä hetkellä erityisiä haasteita. Vaikka Utin lääkärihelikopterin toimintasäteen laskennallinen väestökattavuus on Lappeenrantaa suurempi Uudenmaan aluepeitosta johtuen, jättäisi Kouvolasta operoitu toiminta noin 30 % Etelä-Karjalan väestöstä kokonaan lääkärihelikopteripalvelujen ulkopuolelle.

Tämä on erityisen ongelmallista, sillä nimenomaisesti palvelujen yhdenvertainen saatavuus koko Kaakkois-Suomen väestölle oli aiemman eduskunnan oikeusasiamiehen asiaa koskevan ratkaisun keskiössä.

Sosiaali- ja terveysministeriö on saanut lääkärihelikopteritukikohtaa koskevassa asiassa seikkaperäisen asiantuntija-arvion nimeämältään työryhmältä ja toimeksiannostaan raportoineelta selvityshenkilöltä: kummankin tahon näkemyksen mukaan Lappeenranta oli kokonaisuudessaan Uttia parempi vaihtoehto Kaakkois-Suomen tukikohdan sijaintipaikaksi. Asiantuntijoiden näkemykset ja johtopäätökset tulisi ehdottomasti huomioida sijoittamispaikkapäätöksessä.

Geopoliittinen turvallisuustilanne Euroopan lähialueilla on heikentynyt olennaisesti Venäjän hyökättyä Ukraina helmikuussa 2022, mikä heijastuu merkittävällä tavalla EU-alueelle. Vaikka Suomeen ei kohdistu tällä hetkellä sotilaallista uhkaa, muun muassa Puolustusvoimat on nostanut turvallisuustasoaan. Kouvolan Utin jääkäriyrykmentissä sijaitsevat Puolustusvoimien helikopteri- ja Maavoimien erikoisjoukkotoiminnot sekä näitä tukevat toimialat. Utissa toimii lisäksi sotilaslentoasema, joka on Maavoimien kuljetushelikopterien tukikohta. On selvää, että näiden toimintojen sotilasstrateginen painoarvo korostuu jatkossa entisestään. Tästäkin syystä on sekä sotilas- että siviili-ilmailunäkökulmasta perusteltua sijoittaa lääkärihelikopteritukikohta Utin sijaan Lappeenrantaan.”

Kaupunginhallituksen mukaan hallituksen sote-ministerityöryhmän päätöstä Kaakkois-Suomen lääkärihelikopteritukikohdan sijoittamisesta Uttiin oli arvosteltava siten seuraavin perustein: ”asiassa ei ole huomioitu riittävällä tavalla eduskunnan oikeusasiamiehen asiassa tekemää ratkaisua lainsäädäntö- ja yhdenvertaisuusnäkökulmineen, Etelä-Karjalan keskussairaalan statusta, asiantuntija-arvioita eikä olennaisesti muuttunutta turvallisuuspoliittista tilannetta. Edellä esitetyillä perusteilla päätös tulee palauttaa kiireellisesti uudelleen valmisteltavaksi”.

3 RATKAISU

3.1 Aikaisemmat ratkaisuni

Päätökseni 16.7.2015, dnro 1989/4/14

Lääkärihelikopterin yhdenvertaista saatavuutta koskevassa päätöksessäni viittasin terveydenhuoltolain 46 §:ään, jonka mukaan erityisvastuualueen ensihoitokeskuksen tehtävänä on vastata alueensa ensihoitopalvelun lääkäritasoisesta päivystyksestä sekä suunnitella ja päättää lääkärihelikopteritoiminnasta erityisvastuualueellaan.

Totesin, että erityisvastuualueiden ensihoitokeskuksilla on näin ollen päätösvalta siitä, millä tavalla helikopteripalveluita käytetään osana hoitotason ensihoitoa.

Totesin päätöksessäni edelleen seuraavaa. Perusoikeusuudistuksen yhteydessä korostettiin sitä, että julkisen vallan velvollisuutena on edistää tosiasiallista tasa-arvoa yhteiskunnassa. Perustuslain yhdenvertaisuussäännös 6 § toteuttaa siten myös perustuslain 1 §:n 2 momentin yleistä arvolähtökohtaa oikeudenmukaisuuden edistämiseksi yhteiskunnassa. Perustuslain 1 §:n 2 momentilla on läheinen yhteys perustuslain perusoikeussäännöksiin, ja se tulee ottaa huomioon perustuslain muita säännöksiä tulkittaessa (HE 1/1998 vp). Yhdenvertaisuussäännökseen sisältyy vaatimus samanlaisesta kohtelusta samanlaisissa tapauksissa. Säännös sinänsä edellyttää myös samanlaista kohtelua asuinpaikaista riippumatta (HE 309/1993 vp). Pelkkää maantieteellistä kriteeriä ei voida pitää perustuslain 6 §:n 2 momentissa hyväksyttävänä perusteena jonkun asettamiselle erilaiseen asemaan perusoikeusjärjestelmässä, jonka kokonaisuuteen kuuluu myös asuinpaikan valitsemisen vapaus (esim. PeVL 59/2001).

Viittasin päätöksessäni myös 29.12.2014 antamaani päätökseen (dnro 4410/4/13), joka koski ensihoidon yhdenvertaista järjestämistä. Tuossa päätöksessäni totesin, että perustuslain yhdenvertaisuussäännös rajoittaa myös erilaisuutta sairaanhoitopiirien ensihoitopalvelun järjestämistavoissa. Päätöksessäni (16.7.2015, dnro 1989/4/14) totesin, että tämä koskee myös erityisvastuualueiden lääkärihelikopteritoimintaa.

Käytettävissäni tuolloin olleen selvityksen perusteella totesin, että olemassa olevalla lääkärihelikopterijärjestelmällä ei kyetä tarjoamaan yhdenvertaista ensihoitolääkärin saatavuutta hätätilapotilaille Suomessa. Suurimmat kipupisteet olivat Pohjanmaalla ja Kaakkois-Suomessa. Pidin tärkeänä, että ensihoitopalveluita järjestettäessä lääkärihelikopterin yhdenvertaisesta saatavuudesta huolehditaan maan eri osissa. Totesin, että tähän tulee kiinnittää erityistä huomiota, kun sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmän uudistaminen tulee edelleen karsimaan päivystyspisteitä terveydenhuollossa ja lisäämään matkaa lähimpään lääkäripäivystykseen.

Saatoin käsitykseni Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston Valviran tietoon ja pyysin sitä ilmoittamaan päätöksestäni Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirille, Pirkanmaan sairaanhoitopiirille, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirille, Pohjois- Savon sairaanhoitopiirille ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirille.

Päätökseni on julkaistu oikeusasiamiehen verkkosivuilla www.oikeusasiamies.fi.

Vastaukseni 20.3.2019, EOAK/6727/2018

Oikeusasiamiehelle tehdyissä 21 kantelussa arvosteltiin reformiministeriyöryhmän ja talouspoliittisen ministerivaliokunnan 20.12.2018 tekemää linjausta sijoittaa Kaakkois-Suomen lääkärihelikopteri Kouvolaan, tarkemmin Uttiin.

Pidin kanteluihin antamassani vastauksessa myönteisenä, että Pohjanmaalle ja Kaakkois-Suomeen perustetaan lääkärihelikopteritukikohtat. Totesin pitäneeni sitä tärkeänä ensihoitopalveluiden yhdenvertaisen saatavuuden kannalta.

Saamissani kanteluissa oli kysymys siitä, tulisiko Kaakkois-Suomen tukikohta sijoittaa Lappeenrantaan vai Kouvolan Uttiin. Totesin tältä osin seuraavan.

”Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 46 §:n mukaan erityisvastuualueen ensihoitokeskuksen tehtävänä on suunnitella ja päättää lääkärihelikopteritoiminnasta erityisvastuualueellaan. Lääkärihelikopterien tukikohtien sijaintipaikoista päättäminen kuuluu siis lain mukaan ensihoitokeskuksille.

Kuhunkin erityisvastuualueeseen kuuluu sellainen sairaanhoitopiiri, jonka alueella on lääkärikoulutusta antava yliopisto (yliopistollinen sairaanhoitopiiri). Yliopistolliset sairaanhoitopiirit (Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri) hallinnoivat erityisvastuualueiden ensihoitokeskuksia. Yliopistolliset sairaanhoitopiirit eivät ole käytettävissäni olevan selvityksen mukaan päättäneet lääkärihelikoptereiden uusien tukikohtien sijaintipaikoista.

Asia on siis edelleen vireillä. Vakiintuneen käytännön mukaan oikeusasiamies ei tutki sellaista asiaa, joka on vireillä toimivaltaisessa viranomaisessa. Tämä johtuu siitä, että oikeusasiamies ei voi määrätä tai muutoinkaan vaikuttaa siihen, kuinka toimivaltaisen viranomaisen olisi ratkaistava sen käsiteltävänä oleva asia. Tämän vuoksi en ota kantaa Kouvolan tai Lappeenrannan keskinäiseen paremmuuteen lääkärihelikopterin uuden tukiaseman sijaintipaikkana Kaakkois-Suomessa.

Toisaalta eduskunta on 13.3.2019 hyväksynyt hallituksen esitykseen vuoden 2019 lisätalousarvioksi sisältyvän, edellä kohdassa 2.4 selostetun, valtion rahoituksen Kouvolaan ja Seinäjoelle perustettavien uusien lääkärihelikopteritukikohtien rakentamiseen. Eduskunnan päätöksellä on siten linjattu valtion rahoituksen edellytyksenä olevat tukikohtien sijaintipaikat. Eduskunnan päätöksenteko ei kuulu oikeusasiamiehen toimivaltaan.

Näistä syistä kantelut eivät ole johtaneet enempiin toimenpiteisiin puoleltani.”

Vastaukseni on julkaistu oikeusasiamiehen verkkosivuilla www.oikeusasiamies.fi.

3.2 Lääkärihelikopteritukikohdan sijaintipaikasta päättäminen

Sosiaali- ja terveysministeriö totesi 17.3.2022 julkaisemassaan tiedotteessa seuraavaa:

”Hallituksen sote-ministerityöryhmä on kokouksessaan 17.3.2022 päättänyt, että Kaakkois-Suomen lääkärihelikopteritukikohdan rakentamisessa voidaan edetä aiemman hallituksen linjauksen mukaisesti. Kaakkois-Suomen tukikohta rakennetaan Utin lentokentän yhteyteen Kouvolaan.

Kaakkois-Suomen tukikohdan valmistelussa ilmeni, että alkuperäinen tonttipaikka ei soveltunut toimintaan ilmailuturvallisuuden riskien takia, erityisesti lääkärihelikopteritoiminnan ja laskuvarjohyppytoiminnan yhteen sovittamiseen liittyen. Utin lentoasemalla toteutetaan aktiivista laskuvarjohyppytoimintaa. Lääkärihelikopterin tukikohdasta tehtiin useita selvityksiä, ja niiden tuloksena voidaan tukikohdan rakentamisessa edetä. Lääkärihelikopteritukikohtien rakentamisesta ja ylläpidosta vastaa valtion erillisyhtiö FinnHEMS, joka on nyt saanut tehtäväksi aloittaa Utin tukikohdan rakentamisen prosessi tarvittavine valmisteluineen välittömästi. On olennaista, että tukikohta palvelee koko Kaakkois-Suomea ja sen toiminta kytkeytyy alueen eri sairaanhoitopiirien ensihoitojärjestelmään.

Eduskunnan oikeusasiamies katsoi aiemmin, että nykyisillä tukikohdilla ei kyetä tarjoamaan yhdenvertaista ensihoitolääkärin saatavuutta hätätilapotilaille kaikkialle Suomessa. Suurimmat kipupisteet ovat olleet Pohjanmaalla ja Kaakkois-Suomessa. Edellisen hallituksen linjaus oli, että lääkärihelikopterien uudet tukikohdat perustettaisiin Seinäjoelle ja Kouvolaan. Pohjanmaan tukikohta Seinäjoella on jo rakenteilla ja lääkärihelikopteritoiminnan on arvioitu alkavan tämän vuoden syksyllä.”

Totean, että Sote-ministerityöryhmän tehtävänä on linjata ja ohjata sote- ja pelastustoimen uudistuksen toteuttamista (www.soteuudistus.fi/toimeenpano). Toisin kuin Lappeenrannan kaupunginhallitus totesi kantelussaan, hallituksen sote-ministerityöryhmä ei ole päättänyt eikä olisi voinutkaan päättää lääkärihelikopteritukikohdan sijaintipaikasta.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen voimassa olevan 46 §:n mukaan erityisvastuualueen ensihoitokeskuksen tehtävänä on suunnitella ja päättää lääkärihelikopteritoiminnasta erityisvastuualueellaan.

Erityisvastuualueiden ensihoitokeskuksia hallinnoivat yliopistolliset sairaanhoitopiirit eivät ole tehneet päätöksiä lääkärihelikoptereiden uusien tukikohtien sijaintipaikoista.

Edellä todetun mukaisesti eduskunta toisaalta hyväksyi 13.3.2019 hallituksen esitykseen vuoden 2019 lisätalousarvioksi sisältyvän valtion rahoituksen Kouvolaan ja Seinäjoelle perustettavien uusien lääkärihelikopteritukikohtien rakentamiseen. Eduskunnan päätöksellä siten linjattiin valtion rahoituksen edellytyksenä olevat tukikohtien sijaintipaikat.

3.3 Esitys lainsäädännön täydentämiseksi

Terveyslain (1326/2010) 46 §:n 1 momenttia muutettiin 20.5.2022 annetulla, 1.1.2023 voimaan tulevalla lailla (353/2022). Muutetun 46 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan ensihoitokeskuksen tehtävänä on vastata yhteistyösopimuksessa sovitulla tavalla lääkärihelikoptereiden lääketieteellisestä toiminnasta yhteistyöalueella ja sovittaa toiminta yhteen muiden ensihoitokeskusten kanssa valtakunnallisesti yhtenäiseksi kokonaisuudeksi.

Lain muutosta koskevan hallituksen esityksen mukaan tosiasiallisesti lääkärihelikopteritoiminnasta vastaa valtionyhtiö FinnHEMS Oy. FinnHEMS Oy siirtyi valtion omistukseen 13.3.2020. Valtion omistajaohjauksesta vastaa sosiaali- ja terveysministeriö. Tätä ennen FinnHEMS Oy:n omistajia olivat yliopistolliset sairaanhoitopiirit tasaosuuksin. FinnHEMS Oy vastaa edelleen ilmailupalvelun järjestämisestä ja sairaanhoitopiirit, jatkossa hyvinvointialueet, ensihoidosta. Terveyslain 46 §:n 1 momentin 4 kohta tulisi saattaa sanamuodoltaan vastaamaan tosiasiallista nykytilaa ja 46 §:ään tehdä muut sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lainsäädännön edellyttämät muutokset. (HE 10/2022 vp, s. 11).

Hallituksen esityksessä (s. 17) todetaan, että sääntelyyn ehdotettavat, ensihoitokeskuksen lääkärihelikopteritoimintaa koskevia velvoitteita koskevat, muutokset vastaavat jo olemassa olevaa asiantilaa, ja osin kyse on pykälän terminologian saattamisesta vastaamaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen lainsäädäntöä, joten ehdotetuilla muutoksilla ei olisi itsenäisiä vaikutuksia. Hallituksen esityksen mukaan sääntelyllä ei siirretä tukikohtia FinnHEMS Oy:n päätettäväksi (s. 18).

Hallituksen esityksen terveydenhuoltolain 46 §:n 1 momentin muuttamista koskeissa säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan (s. 22) muun muassa seuraavaa: ”Pykälän 1 momentin 4 kohta, jossa nyt säädetään, että erityisvastuualueen ensihoitokeskuksen tehtävänä on suunnitella ja päättää lääkärihelikopteritoiminnasta, muutettaisiin muotoon, jonka mukaan yhteistyöalueen ensihoitokeskuksen tehtävä on vastata lääkärihelikoptereiden lääketieteellisestä toiminnasta yhteistyöalueella ja sovittaa toiminta yhteen muiden ensihoitokeskusten kanssa valtakunnallisesti yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Velvoite vastata lääkärihelikoptereiden lääketieteellisestä toiminnasta tarkoittaa velvoitetta huolehtia siitä, että yhteistyöalueella on lääkärihelikopteritoiminnan edellyttämät ensihoidon lääkäri- ja muut resurssit.”

Sosiaali- ja terveysvaliokunta totesi hallituksen esityksestä antamansa mietinnön (StVM 3/2022 vp) yleisperusteluissa, että lakimuutos selkeyttää vastuuta ja työnjakoa suhteessa FinnHEMS Oy:n lentotoimintaan. FinnHEMSin tehtävänä on toteuttaa lääkärihelikoptereiden lentotoiminnan infrastruktuuri. Yhtiö ei siten vastaa ensihoidon lääketieteellisestä toiminnasta.

Valiokunta totesi edelleen, että terveydenhuoltolain 46 §:ssä säädetty ensihoitokeskus ei ole itsenäinen oikeushenkilö, vaan rakenne, jonka kautta ensihoitoon liittyviä toimintoja erityisvastuualueilla, jatkossa yhteistyöalueilla, organisoidaan. Näin ollen ensihoitokeskuksella ei valiokunnan käsityksen mukaan voi olla järjestämisvastuuta tai myöskään siihen kuuluvaa työnantajavastuuta kyseisistä tehtävistä. Valiokunta toteaa, että järjestämisvastuu ensihoidosta on terveydenhuoltolain 39 §:n mukaan sairaanhoitopiireillä ja jatkossa hyvinvointialueilla.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 36 §:n mukaan yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden on tehtävä yhteistyösopimus valtuustokausittain. Yhteistyösopimuksessa yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden on sovittava hyvinvointialueiden työnjaosta, yhteistyöstä ja yhteensovittamisesta muun ohella ensihoitokeskuksen tehtävien järjestämisessä ja ensihoidon sovittamisessa yhteen muun toiminnan kanssa. Sopijaosapuolina ovat siten ensihoidosta järjestämisvastuussa olevat hyvinvointialueet.

Hallituksen esityksessä ehdotetun terveydenhuoltolain 46 §:n 1 momentin 4 kohdan sanamuotoa oli valiokunnan näkemyksen mukaan syytä täsmentää siten, että ensihoitokeskuksen tehtävänä on vastata yhteistyösopimuksessa sovitulla tavalla lääkärihelikoptereiden lääketieteellisestä toiminnasta yhteistyöalueella ja sovittaa toiminta yhteen muiden ensihoitokeskusten kanssa valtakunnallisesti yhtenäiseksi kokonaisuudeksi.

Samalla voimassa olevaan 46 §:n 1 momentin 2 kohdan säännökseen oli tarpeen tehdä vastaava lisäys, koska myös se oli vastaavalla tavoin suhteessa järjestämisvastuuseen epäselvä.

Valiokunta painotti, että jatkovalmistelussa on tarpeen huolellisesti arvioida sekä tässä yhteydessä että yleisemminkin, olisiko termin "vastata" sijaan syytä käyttää muunlaista ilmaisua silloin, kun sillä ei tarkoiteta järjestämisvastuuta, jotta ei syntyisi epäselvyyttä siitä, millä taholla on järjestämisvastuu.

Valiokunta totesi lääkärihelikoptereiden tukikohtia koskevasta päätöksenteosta seuraavaa.

"Valiokunnan asiantuntijakuulemisissa on nostettu esiin myös epäselvyys siitä, millä taholla ja mihin sääntelyyn perustuen on oikeus tehdä lääkärihelikoptereiden tukikohtien sijaintipaikkoja koskevat päätökset. Tukikohtien sijaintia koskeva päätöksenteko on tähän mennessä tehty valtioneuvostossa. Tätä on valiokunnan asiantuntijakuulemisissa myös vastustettu. Sosiaali- ja terveysministeriöltä saadun selvityksen mukaan tukikohdat edellyttävät mittavia investointeja, jotka on tehty valtion rahoituspäätöksellä. Ministeriön mukaan ei ole oletettavissa, että uusia päätöksiä tehdään ainakaan lähitulevaisuudessa. Lääkärihelikoptereiden tukikohtien sijaintipaikasta päättäminen kuuluu ministeriön mukaan omistajaohjauksen kautta valtioneuvostolle.

Valiokunta toteaa, että lääkärihelikoptereiden tukikohtia koskeva päätöksenteko ei perustu sitä nimenomaisesti koskevaan sääntelyyn. Yleisesti ottaen sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan organisoimista ja toteutusta koskeva päätöksenteko kuuluu lähtökohtaisesti järjestämisvastuussa olevalle taholle. Pelkästään valtionyhtiön omistajaohjauksesta ei valiokunnan näkemyksen mukaan voida johtaa yksiselitteistä toimivaltaa tukikohtien sijaintia koskevaan päätöksentekoon.

Valtion ja hyvinvointialueiden välistä vastuujakoa lääkärihelikoptereita koskevassa päätöksenteossa tulisi valiokunnan näkemyksen mukaan selkeyttää erillisessä lainvalmistelussa. Valiokunta korostaa, että lääkärihelikoptereita koskevat päätökset ovat ensihoidon toteutuksen kannalta tärkeitä päätöksiä, joita voi olla tarpeen tehdä myös jatkossa. Helikoptereiden lentotoiminta edellyttää merkittävää rahoitusta sekä mittavia investointeja. Myös helikoptereita varten tarvittava ensihoidon henkilöstön sekä lääketieteellisen osaamisen resursointi ja ylläpito vaativat hyvinvointialueilta niiden talouden kannalta merkityksellisiä resursseja. Näin ollen helikoptereiden tukikohtien ja muun tukikohtiin liittyvän infrastruktuurin sijaintia koskevan päätöksenteon tulisi valiokunnan näkemyksen mukaan tapahtua lain nojalla ja lääketieteellisin perustein ensihoidon järjestämisvastuun optimaalisen toteuttamisen näkökulmasta siten, ettei vallitse epäselvyyttä siitä, mille taholle päätöksenteko kuuluu."

Myös oma käsitykseni on, että valtion ja hyvinvointialueiden välistä vastuujakoa lääkärihelikoptereita koskevassa päätöksenteossa tulisi selkeyttää erillisessä lainvalmistelussa. Pidän perusteltuna, että lääkärihelikoptereiden tukikohtia koskeva päätöksenteko perustuisi sitä nimenomaisesti koskevaan sääntelyyn.

4 TOIMENPITEET

Edellä kohdassa 3.3 esitetyn perusteella ja eduskunnan oikeusasiamiehestä annetun lain 11 §:n 2 momentin nojalla esitän sosiaali- ja terveysministeriölle, että se ryhtyisi asiassa tarpeellisiin lainsäädäntötoimiin. Tässä tarkoituksessa lähetän jäljennöksen tästä päätöksestäni ministeriölle.

Pyydän ministeriötä ilmoittamaan 31.12.2022 mennessä toimenpiteistään asiassa.